

КУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Соціокультурний компонент змісту навчання іноземної мови передбачає ознайомлення студентів із культурно-побутовими особливостями, манерою спілкування, нормами комунікативної поведінки й етикету. Якщо ми говоримо про мовленнєвий етикет як про систему стандартних словесних формул, які вживаються в повсякденних ситуаціях:

вітання, прощання, вибачення, прохання тощо, то необхідно зазначити, що саме в мовленнєвому етикеті найповнішою мірою виявляється стан мовної культури, етичної орієнтації між людьми. Мовленнєвий етикет є невід'ємною складовою культури будь-якого народу, він є визначальним елементом вияву поваги до співрозмовника.

Мовленнєвий етикет відклався в мові, мовленнєвій поведінці, сталих формулах-стереотипах спілкування. Мовленнєвий етикет людини є рівнем прояву її культури, тому питання про формування англійського мовленнєвого етикету має посісти значне місце серед цільових компонентів у структурі занять із іноземної мови. Тому в процесі вивчення іноземної мови потрібно звертати увагу й на такий аспект мови, як стереотипні формули мовленнєвого етикету. Причому формування іноземного мовленнєвого етикету повинне відбуватися в умовах, максимально наближених до реальної комунікації. Під комунікацією науковці розуміють мовленнєву практику, вербальну поведінку, використання мовних одиниць у мовленні. Комунікативність – це здатність людей спілкуватися між собою для розв'язання життєвих проблем, що зумовлює активне використання засобів мови для спілкування. Використання мови як засобу спілкування вимагає комунікативної компетенції, тобто знання мовцем соціальних, ситуативних і контекстуальних правил, які потрібно враховувати. Чому, що, де, як говорять, яке значення надається окремим словам і виразам залежно від конкретних обставин, – усе це регулюється комунікативною компетенцією. Мінімальною комунікативною одиницею є мовленнєва дія. Ця одиниця спілкування характеризується тим, що вона завжди залежить від комунікативної ситуації.

Комунікативна ситуація – це сукупність конкретних екстралінгвістичних чинників, які спонукають людину до мовної комунікації й визначають її мовленнєву поведінку.

Мовленнєва поведінка людини – явище складне. Вона стереотипна, звична, тому виражається, з одного боку, у стереотипних висловлюваннях, мовленнєвих кліше, з другого – у якихось суто індивідуальних мовленнєвих проявах конкретної особистості. До цього можна додати й невербальні засоби комунікації – жести, міміку, тональні й фонаційні особливості.

Важливим для всіх є те, що ми повинні розуміти можливу різницю між їхньою рідною культурою та іншими культурами, а також набувати вмінь долати соціокультурні відмінності.

Література:

1. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе [Текст] / И.А. Зимняя. – М.: Просвещение, 1991. – 221 с.
2. Морозова А.Л. Развитие иноязычной коммуникативной компетентности студентов неязыковых вузов: монография [Текст] / А.Л. Морозова, Т.А. Костюкова. Новокузнецкий филиал Томского политехнического университета. – Томск: изд-во Томского политехнического университета, 2011. – 118 с.
3. Сахарова Н.С. Развитие иноязычной компетенции студентов университета [Текст] / Н.С. Сахарова. – М: Творческий центр, 2003.